

Julkinen tietosuojailmoitus opinnäytetyötutkimukseen osallistuvalle

Olet osallistumassa Oulun yliopiston opinnäytetyön tekijän Noora Seppäsen tekemään tutkimukseen. Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Tämän ilmoituksen kohdassa 13 kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Tutkimuksen nimi ja kesto

Tutkimuksen nimi: **Päihdetaustaisten minuuden julkinen uudelleenrakentamisen prosessi sosiaalisessa mediassa 2020-luvulla**

Tutkimuksen arvioitu kesto 2026–5/2027 ja henkilötietojen käsittelyaika, jos esim. arkistointi: 2026–5/2027

2. Tutkija (rekisterinpitäjä)

Nimi: Noora Seppänen

Yhteystieto: noora.jurvakainen[at]student.oulu.fi

Yhteisrekisterinpitäjä

Oulun yliopisto, Osoite: PL 8000 90014 Oulun yliopisto (Pentti Kaiteran katu 1, Linnanmaa)

Tutkija vastaa aineiston keräämisestä, analysoinnista ja säilyttämisestä. Oulun yliopiston opettajan vastuulla on opinnäytteen ohjaus:

Opettajan nimi: Hannu Heikkinen

Opettajan yhteystieto: hannu.i.heikkinen[at]oulu.fi

Yllä mainitut tahot toimivat tässä tutkimuksessa yhteisrekisterinpitäjinä. He määrittelevät yhdessä henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Tutkittava voi käyttää tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiaan molempiin rekisterinpitäjiin ja tehdä kaikki tähän tutkimukseen liittyvät pyynnöt myös yllä mainitulle opettajalle, joka välittää pyynnön tutkijalle.

3. Tutkimuksen kuvaus

Tarkastelen tutkielmassani sitä, miten päihdetaustaiset ihmiset kuvaavat itseään ja käsitystään heidän minuudestaan sosiaalisen median julkisissa julkaisuissaan, kuten esimerkiksi videoissa, kuvateksteissä ja keskustelun alueen julkisissa kommentteissa. Aineistosta etsitään tutkittavien tapoja kuvata julkisesti itseään ja minäkuvaansa sosiaalisessa mediassa: millaista aineistoa tutkittavat julkaisevat ja miten he kuvailevat itseään julkisissa julkaisuissaan. Tutkittavat esitetään aineistossa sosiaalisessa mediassa käyttämillään nimimerkeillä.

Aineistonhallintasuunnitelma: Aineistonkeruun eteneminen, käsittely ja aikataulu

Tutkimusaineisto kerätään osallistuvan havainnoinnin keinoin sosiaalisen median sovellusten TikTakin ja Instagramin julkisista julkaisuista sekä mahdollisin avoimin haastatteluin tai keskusteluin. Mahdolliset

haastattelut käydään sosiaalisen median sovelluksen tarjoamien yksityiskeskustelumahdollisuuksien kautta, joko kirjallisesti, ääniviestien tai videoiden avulla. Mahdolliset keskustelut käydään joko sosiaalisessa median julkisten julkaisujen kommenttikentissä tai haastatteluiden tavoin yksityiskeskusteluiden kautta. Sopimuksen mukaan aineiston analysointiin ja esimerkiksi aineiston teemoittelun käsittelyyn voi osallistua ohjaajan lisäksi kurssin opiskelijat. Aineisto säilytetään ja käsitellään yliopiston tietojärjestelmissä salasanoilla suojattuna.

Tutkimuksen rahoittaja(t) Omarahoitteinen

Oulun yliopiston tietosuojavastaavan yhteystiedot sähköpostiosoite: dpo@oulu.fi

4. Henkilötietojen käsittely ja oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan perusteella:

- ☐ tutkittavan suostumus
- ☒ yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai julkisen vallan käyttö
- ☐ rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu

5. Arkaluonteiset henkilötiedot

☐ Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- ☐ Rotu tai etninen alkuperä
- ☐ Poliittiset mielipiteet
- ☐ Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- ☐ Ammattiliiton jäsenyys
- ☐ Geneettiset tiedot
- ☐ Biometriset tiedot henkilön yksiselitteiseksi tunnistamiseksi
- ☒ Terveys
- ☐ Seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen
- ☒ Rikostuomiot tai rikkomukset.

Arkaluonteisten tietojen käsittely perustuu seuraavaan tietosuojasetuksen 9 artiklan erityisehtoon:

- ☐ Tutkittavan nimenomainen suostumus
- ☐ Tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus
- ☒ Tutkittava on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
- ☐ Muu peruste (mikä?):

6. Mitä henkilön tunnistetietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimusaineisto sisältää tutkittavien itsensä julkiseksi saattamia tietoja itsestään. Tutkimusaineistoon kirjataan tunnistetiedoista sosiaalisen median nimimerkki, mahdollisten yhteydenoton tarpeiden vuoksi. Aineistomuotona osallistuvasta havainnoinnista kirjatut kenttämuistiinpanot sekä mahdolliset haastatteluaineistot, kirjallisena tai äänitettynä sosiaalisessa mediassa.

7. Mistä lähteistä ja millä tavalla henkilön tunnistetietoja kerätään

- ☐ Tutkittavan itsensä haastatteluissa ja yhteydenotoissa kertomat henkilö- ja tunnistetiedot, ja luvanvaraisesti valokuvattuun tai videoituun aineistoon sisältyvät tunnistetiedot.
- ☒ Julkisissa lähteissä olevat henkilö- ja tunnistetiedot.

8. Henkilötietoja ei siirretä tai luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle**9. Henkilötietoja ei siirretä EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle****10. Automatisoitua päätöksentekoa ei tehdä****11. Henkilötietojen suojauksen periaatteet**

- ☐ Tiedot ovat salassa pidettäviä.

12. Manuaalisen aineiston suojaaminen: tutkimuksessa ei kerätä manuaalista aineistoa.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot: Kenttämuistiinpanoissa esille tulleet henkilötiedot säilytetään erillisessä, salasanalla suojatussa tiedostossa. Mahdollisissa haastatteluissa esille tulleet henkilötiedot sopimuksen mukaan pseudonymoidaan ja säilytetään erillään kenttämuistiinpanoihin kirjatusta tutkimusaineistosta, salasanalla suojatussa tiedostossa.

- ☒ muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- ☒ Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedoin, jos tutkittava haluaa esiintyä nimellään
- ☒ Tutkittavan tunnistetiedot vaihdetaan peitenimiin tai koodeihin ja ne säilytetään aineistosta erillään.
- ☐ Kaikki tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

13. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- ☒ Tutkimusaineisto ja henkilötiedot hävitetään tutkimuksen valmistumisen jälkeen
- ☐ Tutkimusaineisto arkistoidaan:
- ☐ ilman henkilön tunnistetietoja ☐ aineistoon liittyvin henkilön tunnistetiedoin

Aineiston arkistointi ja arkistoinnin kesto: 2026–5/2027

Tutkimuksessa syntyvä aineisto arkistoidaan Oulun yliopiston opiskelijan käyttäjätunnuksen taakse pilvipalveluun, salasanalla suojattuun kansioon. Aineisto hävitetään tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

14. Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen?

Tietosuojalainsäädännön mukaisesti tutkittavalla on tiettyjä oikeuksia, joilla tutkittava voi varmistaa perusoikeuksiin kuuluvan yksityisyyden suojan toteutumisen. **Mikäli haluat käyttää tässä kohdassa 13 mainittua oikeuttaan, otathan yhteyttä kohdassa 2 mainittuun tutkimuksen yhteyshenkilöön**

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta ennen suostumuksen peruuttamista tehdyn tutkimuksen lainmukaisuuteen.

Oikeus pyytää pääsyä tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus pyytää tietoa siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi tutkimuksessa ja mitä henkilötietojasi tutkimuksessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöstä käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus pyytää tietojen oikaisemista (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus pyytää tietojen poistamista tai käsittelyn rajoittamista, oikeus vastustaa käsittelyä pyytää tietojen siirtoa järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 17, 18, 20, 21 artiklat)

Voit myös pyytää tutkimuksessa käytettyjen henkilötietojesi poistamista tai niiden käsittelyn rajoittamista sekä voit vastustaa käsittelyä tai pyytää tietojesi siirtämistä järjestelmästä toiseen.

Oikeuksista poikkeaminen

Edellä tässä kohdassa 13 Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen mainitut oikeudet eivät ole ehdottomia eivätkä siten päde jokaisessa tapauksessa ja näistä oikeuksista saatetaan poiketa tietosuoja koskevan lainsäädännön mukaisesti esim. silloin kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

15. Valitusoikeus

Sinulla on lisäksi oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi